

Velja po pošti:
 Za celo leto naprej . . . K 28.—
 za en mesec 2.20
 za Nemčijo celoletno . . . 29.—
 za ostalo inozemstvo . . . 35.—
V Ljubljani na dom:
 Za celo leto naprej . . . K 24.—
 za en mesec 2.—
 V upravi prejemanj mesečno . . 1.70
Sobotna izdaja:
 za celo leto 7.—
 za Nemčijo celoletno . . . 9.—
 za ostalo inozemstvo . . . 12.—

SLOVENE

Ilustrati:
 Enostolpna poltirnata (72 mm):
 za enkrat po 18 v
 za dvakrat " 15 "
 za trikrat " 13 "
 za večkrat primerna popust.
 Poročna oznaka, zahvale, osveščila itd.:
 enostolpna poltirnata po 2. vin.
Poslano:
 enostolpna poltirnata po 40 vin.
 Izhaja vsak dan, izveniši ne-
 delje in praznike, ob 5. uri pop.
 Redna letna priloga Vozni red.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
 Rokopisi se ne vračajo; nebrankirana pisma se ne
 sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74.

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Račun
 poštne hranilnice avstrijske št. 24.797, ograde 26.511,
 bosn.-herc. št. 7563. — Upraviškega telefona št. 188.

Burianov naslop.

DUNAJSKI GLASOVI O IZPREMEMBI V ZUNANJEM MINISTRSTVU.

»Reichspost«: Berchtoldovega naslednika čakajo velike naloge in vsi oni napori, ki bodo spremljali zaključek vojne. To delo bo zahtevalo jeklenih živcev in železne volje.

»Arbeiter Zeitung« pravi, da ima ljudstvo pravico, da se mu pojasni, zakaj se je umaknil Berchtold.

»Neue Freie Presse« pravi, da se te izpremembe ne more ločiti od Tiszovega potovanja v Nemčijo in njegovih dunajskih avdienc. Nič bi se ne bilo čuditi, če bi mesto Berchtolda prišel Tisza sam. Temelji zunanje politike pa ostanejo neizpremenjeni. Burian je zaupnik Tiszov, dober diplomat in poznavalec Balkana. Imel bo najbrže po končani vojski voditi mirovna pogajanja. Ustavljati se bo moral močnim strujam, biti trden in obenem prožen. Kot naslednik Kaunitza, Metternicha, Andrassyja, Kalnokyja in Aehrenthala pa v trenutku, ko prestopa prag stare državne kancije,jenja biti zastopnik ene države (Ogrske) in postane minister monarhije, ki si mora iskati zaupanja tudi v Avstriji in ne sme dopustiti, da se skupnost in enotnost zunanje politike razdrobi. Izpremenilo se ne bo nič in smer bo določeval Schönbrunn (cesar).

KAJ PRAVIJO MAŽARSKI POLITIKI.

Dopisnik »Az Esta« je obiskal več vplivnih politikov, da mu povedo svoje mnenje o imenovanju novega zunanjega ministra. Izjavili so se sledeče:

Grof Julij Andrassy:

Sedaj se še vzdržim kritike o zunani in notranji politiki in to radi tega, ker je prišlo do izpremembe v zunanjem ministrstvu. Vendar pa si pridržim pravico, da se na to vprašanje pozneje povrnem.

To se razume in je brez vsakega dvoma, da bo Burianovo stališče ostalo neizpremenjeno kakor njegovega prednika. Kajti ta politika izvira iz eksistence monarhije, da, o kaki izpremembi se sploh ne more govoriti. Naloga zunanjega ministra je dana in obstoji v tem, da v spretni diplomatični taktiki naš položaj zboljša s tem, da si poišče novih zaveznikov in obenem tudi prepreči, da ne nastanejo nova nasprotja in da v popolnem sporazumu z nemško vlado pripravi mirovne predloge. Novi zunanji minister stoji pred velikanško odgovornostjo in težko nalogo.

Vsaka napaka bi se mogla za večno maščevati. Uspeh njegove delavnosti je brez dvoma tako važen, da imamo mi opozicijski edino dolžnost, storiti vse, da se doseže uspeh. Kljub vsemu temu je naše stališče nasproti Burianu tem težje, ker je bil član onega kabineta, s katerim smo bili v velikih bojih.

Z upanjem nas navdaja to, da se je Burian pečal z orientalskim vprašanjem, da pozna položaj, ker je že dolgo časa v diplomatični službi in pozna posebno dobro Orient.

Grof Albert Apponyi:

Ker nisem imel nobenega pojma o vzrokih te velike krize, se ne morem točno izjaviti. Nasproti politiki grofa Berchtolda sem svojočasno na pristojnem kraju izrekel svojo kritiko. Iz tega sledi, da nisem mogel njemu priležiti, čeprav sem priznal njegovi osebi spodobnost in moram vedno le to poudarjati, da se more človek v kritiki zunanje politike motiti, ker ne morem poznati vseh momentov zunanje politike.

O tem pa si ne morem napraviti nobene slike, čemu je bilo potrebno in utemeljeno, ravno sedaj v sredi svetovne vojske menjati osebo in da to ravno sedaj vzbuja največjo pozornost in daje priložnost različnim domnevanjem. Naj bo, kakor hoče, vendar ta osebna izprememba ne more izpremeniti temeljnih momentov naše zunanje politike, posebno ne more zat oomajati, ker je trdna nemška zveza in tudi ne oslabi naše trdne volje, da dokončamo ta boj, dokler ne dosežemo takih rezultatov, da ustanovimo popolno sigurnost sebi in Evropi.

V tem prizadevanju bo zunanji minister, pa naj bo že ta ali oni, lahko računal na podporo celega ogrskega naroda.

Individualnost barona Buriana, ki se ni politično zaokrožila, ne daje nobenega povoda, da si človek stvari pravo sodbo, ali v zgoraj imenovani smeri — mislim — da se bo ohranila.

Albert Berzeviczy:

Ne poznam nobenih razlogov in povodov izpremembe. Vedno sem bil poln priznanja o delovanju in osebi grofa Berchtolda. Pa tudi z največjim veseljem in odkritim priznanjem moram pozdravljati imenovanje barona Buriana za zunanjega ministra, ki je odličen patriot in zelo sposoben politik.

NEMŠKA DIPLOMACIJA O IZPREMEMBI V NAŠEM ZUNANJEM MINISTRSTVU.

Berolin, 14. januarja. (Kor. urad.) »Norddeutsche Allgemeine Zeitung« piše pod nadpisom »Ministrska izprememba na Dunaju«. Cesar Franc Jožef je ugodil večkrat izraženi zasebni želji grofa Berchtolda in je sprejel njegovo prošnjo za odstop kot zunanji minister. Grof Berchtold zapušča urad, ki si ga ni želel, a ga je vodil s pozitivno vrednotno izpolnjevanjem dolžnosti v najtežavnejših okoliščinah častno za kraljino in državo. V srbskem vprašanju je z ozirom na koristi Evrope dokazal potrpečljivost, dokler ni več dvomil, da namerava trojni sporazum pod pretezo, da čuva suvereniteto Srbije, oslabil in ponižati Avstro-Ogrsko v življenjskem vprašanju. Med utrudljivimi pogajanjimi o Albaniji je branil grof Berchtold uspešno jadranske koristi habsburške monarhije proti pritisku Srbov in njih ruskim zaščitnikom in je vzdrževal sporazum z Italijo, česar zahodne države niso pričakovale. Zvesto je čuval zvezno razmerje z Nemčijo. Naši politični krogi spremljajo njegovo ločitev s pristranskimi simpatijami in z visokim spoštovanjem. Zgodovinsko ostane Berchtoldovo ime v zvezi z izkazano srednjeevropsko zvezo dveh cesarjev. Njegovega naslednika barona Buriana pozdravljamo kot državnikovo preizkušeno delavnost in prepričanega pristaša avstro-ogrške zvezne politike. Naj se mu posreči, da vodi zunanje koristi monarhije skozi nevarnosti velike vojske z močno roko do častnega in uspešnega mira.

NOVI ZUNANJI MINISTER OBISKAL GROFA STÜRGKHA.

Dunaj, 14. januarja. (Kor. urad.) Zunanji minister baron Burian je obiskal danes popoldne ministrskega predsednika grofa Stürgkha, s katerim se je dlje časa posvetoval.

KDO BO NASLEDNIK BURIANA?

Dunaj, 14. januarja. Kot naslednika Buriana na mestu ministra na kraljevskem dvoru se imenujeta državni poslanec grof Emil Szechenyi in grof Evgen Karaczonyi. Grof Karaczonyi je bil ožji prijatelj umorjenega prestolonaslednika.

O IZPREMEMBAH V MINISTRSTVU.

Dunaj, 14. januarja. »N. W. Journal« piše: Že nekaj dni sem kroži v tukajšnjih političnih krogih vest, da je stališče ministrskega predsednika grofa Stürgkha omajano in da je pričakovati njegov skorajšnji odstop. Potrjena ta vest še ni. Druga informacija se glasi, da se bodo v zunanjem ministrstvu izvršile tudi razne interne izpremembe.

Vojska z Rusi.

NA RUSKEM BOJIŠČU V SPLOŠNEM MIRU.

Dunaj, 14. januarja. Uradno se poroča: V zahodni Galiciji in na Rusko-Poljskem je večerajšnji dan v splošnem mirno potekel.

Na naši dobro utrjeni fronti ob Nidi so se izjavili vsi sovražni napadi zadnjih dni.

V vzhodnih Karpatih in v južni Bukovini so se vnovič vršili neznatni proizvodvalni boji.

Namestnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer, iml.

ODEBITI RUSKI NAPADI NA VZHODNEM PRUSKEM. — NAPADI ZAHODNO OD VISLE.

Berolin, 14. januarja. Veliki glavni stan: Jugovzhodno od Gumbinnena in vzhodno od Leca (Lötzen) so bili ruski napadi odbiti, pri čemur smo ujeli več sto Rusov.

Na severnem Poljskem je položaj neizpremenjen.

Na Poljskem zahodno od Visle so se napadi nadaljevali.

Na vzhodnem bregu Pilice se ni nič posebnega pripetilo.

Najvišje vodstvo armade.

POROČILO RUSKEGA GENERALNEGA ŠTABA.

Milan, 14. januarja. Poročilo ruskega generalnega štaba z dne 12. t. m. se glasi: Na levem bregu Visle so v noči od 9. do 10. januarja in naslednji dan Nemci brezuspešno poskušali napasti našo fronto na več točkah, bili so povsod odbiti. V Galiciji se je manjval artiljerijski ogenj in ogenj iz pušk, le da se vzdržijo stik s sovražnikom.

NEMŠKI PROTINAPAD NA SEVERNEM POLJSKEM.

Haag, 14. januarja. »Daily Telegraph« poroča iz Peterburga: Tu računajo z nemškim protinapadom iz Mlawe v smeri proti Ciechanowu in Prusniku; skoro gotovo bo to vplivalo na ofenzivne operacije na južnem Poljskem.

LJUTI BOJI PRI SOHAČEVU.

Berolin, 14. januarja. »Daily Telegraph« poroča iz Peterburga: Ni dvoma, da ne bi Nemci prejšnjemu položaju največje važnosti na posest Varšave. To dokazujejo trajni sibijski boji pri Sohačevu. Hidenburg je baje koncentriral tam znatne čete, ki so močnejše, kakor je prvotno mislil ruski generalni štab. Nemci se bore noč in dan. Pri peti se, da napravijo na dan po več kot deset naskokov na raznih točkah.

500 NEMŠKIH TOPOV PRED VARŠAVO.

Frankobred, 14. januarja. »Frankfurter Zeitung« poroča iz Peterburga: V opisu bitke ob Bzuri trdi polkovnik Michałowski v listu »Russkoje Stovo«, da je Nemčija pred Varšavo glede artiljerije v veliki premoči nad Rusi. Nemci imajo na fronti pred Varšavo nad 800 topov.

ANGLEŽKO-RUSKA POROČILA O BOJH PRED VARŠAVO.

Rotterdam, 14. januarja. London-skim listom brzojavljajo iz Peterburga: Zadnje tedne se je omejila ofenziva nemških bojnih sil na prostor širok kakih 10 milj, ki je oddaljen od Varšave 30 milj. Črta se razteza na levem bregu Rave in dalje med Mogholyem in Suho. Tu imajo Nemci dva artiljerijska zbora. Eden se nahaja v ognju, drugi je v rezervi. Postavljenih je tu tudi obilo topov. V tej okolici se raztezajo tudi bolymowski gozdovi. Zdi se, da Nemci zastavljajo vse sile, da se polaste teh gozdov. Iz poročil ujetnikov se vidi, da upajo Nemci prodreti rusko fronto, če bodo enkrat v posesti teh gozdov. Od 4. januarja se vrše tu izredno hudi boji. V bližini Bolymowa je bilo več postojank osvojenih in zopet izgubljenih. Nemško napredovanje ni velikega pomena.

Budimpešta, 14. januarja. »Nowoje Wremja« se vprašuje, če nima Rusija odgovornega vojnega vodstva. Nova ofenziva nemško-avstrijskih čet je ruske čete tako iznenadila, da so se morale nanovo razvrstiti, čeprav so imele ugodne postojanke. Po dosedanjih dogodkih je skoro gotovo, da se bo morala v bližnjih dneh ruska armada zo-

pet umakniti. »Mi čakamo,« piše list, »s tresočim srcem na to poročilo iz ruskega vojnega poročevalskega stana.«

IZ VARŠAVE.

Krakov, 14. januarja. Varšavska »Pravda« poroča: Nemški letalci so metali bombe. Ena je padla v takozvan saksonski vrt (v sredi mesta), druga pri železniškem mostu. — »Kuryer Warszawski« poroča, da je prekinjen poštni promet med Varšavo in provinco. Zveze vzdržujejo zasebniki. Na Maršalski cesti so iz neke izločke s silo odstranili sliko, predstavljajočo poljsko-rusko legijo. Odstranil jo je neki magistratni uradnik, član revolucionirske zveze, ki je razširjala letake, da je 300 teh legionarjev oblepilo hrbe legij; ostalih 200 so pa uvrstili v redno vojsko. Letak poziva Poljake, naj se pridružijo galicijski legiji, ki se vojskuje skupaj z armadnimi zavezniki za osvoboditev Poljske. Zaplenili so varšavsko mestno plovono, podjetje neke nemške družbe. Premoga zelo primanjkuje, kakor tudi petroleja, moke in drugih živil. Drogina je velika.

RUSI NE NAMERAJO DRŽATI VARŠAVE.

Krakov, 14. januarja. »Kuryer Warszawski« poroča: Veliki knez Nikolaj je sklenil, ko se je posvetoval z armadnim poveljnikom, da, če prično Nemci obselevati Varšavo, mesto Rusi zapuste in zasedejo obrambno črto vzhodno od Varšave.

POMANJKANJE PREMAGA V VARŠAVI.

Krakov, 14. januarja. »Gazeta Paranne« da je meseca novembra namesto potrebovanih 82.500 vagonov premoga dospelo v Varšavo le 120 vagonov in ravno toliko v decembru. Premog, ki je bil še v septembru naložen za Varšavo, še vedno ni došel, tako da se že v vseh obratih močno čuti pomanjkanje premoga. Tudi dovoz lesa, moke in drugih najnujnejših potrebščin je dočela nezadost. Varšavski list konstatira, da 75 % devetmilijonskega prebivalstva na Rusko-Poljskem, ki je po vojni prizadeto, trpi največjo bedo.

TUJI VOJAŠKI ATAŠEJI V NEMŠKI ARMADI ODPOTOVALI NA VZHODNO BOJIŠČE.

Berolin, 13. januarja. (Kor. urad.) Wolffov urad poroča: Tuji vojaški atašaji, ki so se nabajali dozdej kot gosti pri nemški zahodni armadi, so odpotovali na vzhodno bojišče.

30.000 RUSKIH IZGUB.

Dunaj, 14. januarja. Vojaški kritiki tukajšnjih listov pišejo: Na južnem Poljskem, ob Nidi in v Galiciji se zdi, da je nastopila mala bojna pavza. Zahodno od Kjele in dalje proti severu ob vzhodnem bregu Pilice se Rusi pripravljajo na nove boje. Ruske izgube ob Nidi in na črti Dunajec—Biala se cenijo od srede decembra dalje na 30.000 mrtvih in ranjenih.

RUSKI GENERAL RICHTER PADEL.

Cari, 14. januarja. Ruski general Richter je v bojih ob Pilici padel.

× × ×

POLOŽAJ UJETNIKOV NA RUSKEM.

Poljski »Dziennik Kijowski« je dne 19. decembra 1914 izdal oklic, v katerem opisuje veliko bedo ujetnikov. V nekem manjšem ruskem mestu (Kurgan) biva nad 7000 ujetnikov, med njimi je večina Poljakov. Mnogi ujetniki nimajo niti ene srajce; manjka jim tople obleke, posebno čevljev. Tanki avstrijski čevljički ne varujejo zadosti proti mrazu, ki je dosegel že do 20 stopinj in bo še hujše. Ujetniki spijo na golih tleh; nimajo niti slame, niti odeje. Med ujetniki je veliko inteligence. Ujetniki izvršujejo najnižja dela, da bi se preživeli; učitelji cepijo drva in podobno. V mestu se je organiziral

poljski odbor, ki se bo zavzel za ujetnike-Poljake.

× × ×

K BOJEM OB DUNAJCU.

Krakov, 14. januarja. »Nowa Reforma« poroča iz tarnowske okolice, da so v mesecu Bogumilowice in sosednjih vseh ruski šrapneli in granate povzročili strašna opustošenja. V Bogumilowicah je hudo poškodovan kolodvor, potem pošta in več drugih poslopij. V Wiczechowicah je požar uničil tamošnji veleposelstniški grad in mnogo kmečkih hiš; tudi hišo državnega poslanca Witosa in cerkev so granate močno poškodovale. Dalje so Rusi bombardirali kraje Rudka, Lestowice, Goslawice in druge vasi, kjer je bilo porušeno večina kmečkih hiš. Del prebivalstva so začasno spravili na Češko, drugi del se je zatekel k znanecem v okolici Bochnie in Biadolina. Ruski artiljerijski ogenj je ob Dunajcu opustošil cele kraje.

KOLIKO ČASA BODO RUSI GOSPODARILI V GALICIJI?

Kolin, 14. januarja. »Kölnische Zeitung« opisuje dosedanje operacije na severovzhodu in pravi, da je došlo do tretjega dela rusko-gališke vojske, v kateri so Rusi došli v bližino Krakova. Kmalu se bo pokazalo, da je bila strategija, kljub ogromnim žrtvam, ki jih je pretrpela Galicija, dobra. Če se ne motimo, bo padla pred Varšavo odločitev sedanjih bojev. Ko bodo Rusi potisnjeni od Varšave, jim bo nemogoče vzdržati svoje daleč naprej potisnjeno krilo v Galiciji. Umakniti se bodo morali splošno. Takrat se bo šele pokazalo, koliko je avstrijska hrabra armada storila, da je pritegnila nase in tudi uspešno zadržala številne ruske čete.

RUSI PORUŠUJEJO GALIČANE IN BUKOVINE.

Krakov, 13. januarja. »Kuryer Warszawski« poroča: Poleg Lvova se ustanove januarja tudi v Samboru, Tarnopolu, Stanislawu in v Černovicah ruski tečaj, namenjeni učiteljem in učiteljicam. V drugi polovici januarja otvorijo v vzhodni Galiciji in v Bukovini deset vzornih šol z ruskim učnim jezikom. V Lvovu otvorijo v kratkem podružnico ruske državne banke. Proti mažarskemu in nemškemu življu naselijo v južni Galiciji ruske kmete.

× × ×

V GALICIJI IN NA POLJSKEM DVA MILIJONA RUSKIH VOJAKOV.

Rotterdam, 14. januarja. »Reuter« poroča, da se po njegovem mnenju bori na Poljskem in v Galiciji okoli 2 milijona ruskih vojakov. Avstriji se bojujejo dobro in z izredno hrabrostjo.

× × ×

IZ KARPATOV.

Budimpešta, 14. januarja. Iz Ungvara poroča »Az Est«: Po semkaj došli poročili se je del sovražnika, ki je prodril v dolino Ung, umaknil proti Uzsoku. V sled krajino slabih potov so morali topove vleči vol. Rusi so se najbrže vsled tega umaknili, ker se boje prodiranja naših čet iz stolice Zemlin in Bereg. Nenadno nastal hud mrz in za operacije naših čet ugoden. Med Uzsokom in Malomrethom divjajo sneženi viharji. Naše prednje čete so našle veliko zmrznjenih Rusov.

ARTILJERIJSKI BOJ V SNEŽNIH ZAMETIH.

Budimpešta, 14. januarja. Naše topništvo v Karpatih je nadaljevalo danes svoje napade na sovražne pozicije. Po došli poročili divjajo med Malomrethom in Uzsokom veliki sneženi viharji. Mnogi ruski vojaki, ki tabore na višinah, so zmrznili vsled silnega mraza.

BOJI V KOMITATU UNG.

Budimpešta, 14. januarja. Na severni meji stolice Ung so naše čete izvršile ponočni napad. Z bajonetnim napadom so napredovale. Od leve so rusko črto potisnile proti Volosatom. Ne prestano se čuje gromenje topov.

IZ CSONTOSA POTISKAJO NAŠI RUSI NAZAJ.

Posebni poročevalec »Pesti Naplo« poroča iz vojnega stana: V dolini Ung pričeli naš splošni napad se nadaljuje zelo uspešno. Iz Soslaka so se Rusi zaradi tega tako hitro umaknili, ker so južno od občine Utcas naše čete ojačile svojo ofenzivo. Sovražnik se ni upal spustiti v boj. S četami, ki stoje na tej strani Csontos, kooperirajo naše čete zelo uspešno. Naše topništvo obstreljuje zelo uspešno iz izvršnih pozicij ruske pozicije in so Rusi zaradi tega prisiljeni, da zelo pogostokrat menjajo svoje pozicije. Naša v izbornem položaju se nahajajoča pehota ne prestano prodira. Sovražnik je ne more niti zadržati niti oslabiti.

Uspeh naše začete ofenzive pri Csontosu dokazuje to, da smo v zadnjih 24 urah ujeli več kot 300 Rusov in zaplenili precej streljiva.

RUSKI TOPOVI SO BILI PRISILJENI, DA SO OBMOLKNILI.

Posebni poročevalec »Pesti Naplo« poroča s karpatskega bojišča: Po sramotnem umikanju Rusov iz Soslaka se je med Csontosom in Oroszmoczar razvil močan topniški dvoboj. Topovi sipajo ogenj neprestano eden na drugega. Uspeh boja je bil dolgo časa dvomljiv. Ruski topovi so streljali cele ure s šrapneli. Od naše strani je bilo to dobro znamenje, ker je to dokazovalo, da ne morejo najti Rusi naših pozicij. Naše topništvo je pričelo sovražne pozicije obstreljevati z granatami, tako da je rusko topništvo moralo spremeniti svoje pozicije. Ali Rusi še niso prenehali z bojem. Iz svojih novih pozicij so odgovarjali na naše salve. Cele ure je trajal ta topniški dvoboj. Predno je nastopila tema, so naenkrat umolknili ruski topovi. Mi smo parkrat ustrelili, pa nismo dobili nobenega odgovora. Preostali Rusi so zapustili višine.

× × ×

RUSKI CAR OBOLEL.

Kodanj, 14. januarja. Iz zanesljivega vira se poroča, da se je car na svojem zadnjem potovanju na fronto zelo prehladil in mora ostati v sobi. Vsled tega so bili omejeni novoletni obiski.

× × ×

VELIKI KNEZ SERGIJ MIHAJLOVIČ OBOLEL.

Stockholm, 14. januarja. Listi poročajo: Veliki knez Sergij Mihajlovič, generalni nadzornik ruske artiljerije, je nenadoma obolel. Veliki knez se je vrnil z nadzorovalnega potovanja, ki ga je privedlo tudi na bojišče. Veliki knez Sergij Mihajlovič je brat velikega kneza Aleksandra Mihajloviča, o katerem se je poročalo, da je padel na kavkaškem bojišču, kar se je pa pozneje zanikalo.

Neljubo nesporazumljenje.

Dunaj, 14. januarja. Zadnje nedeljo popoldne se je v nekem oddelku vlaka južne železnice vračala iz izleta družba, ki je govorila francosko in angleško. V istem kupeju se je vozil častnik, ki je pozval družbo, naj govori nemški, na kar je eden gospodov odgovoril, da je Švicar. Ker je družba nadaljevala svoj pogovor v teh jezikih in je eden njih imel tudi fotografski aparat, je to napotilo častnika, da je ob prihodu na kolodvor opozoril vojaško stražo na te gospode. Ko se jih je vprašalo po izkaznicah, se je družbi pridružilo še nekaj gospodov iz drugega kupeja. Kasneje se je izkazalo, da so bili v družbi švedski poslanik baron Beck-Friiz, švicarski poslanik Chofsat in danski dipl. pooblaščenec von Lerche z več mlajšimi člani dunajskega diplomatičnega zbora in njihove gospe. Ker se je začelo nabirati občinstvo, ki se je sovražno razburjalo, je stražni poveljnik peljal družbo v stražnico in izpraznil kolodvorsko vežo. Poklicani inspekcijski častnik je peljal družbo v inspekcijso sobo in po razgovoru se je prepričal, da so gospodje res diplomati in jim je izrazil svoje obžalovanje nad neljubim dogodkom.

Kakor poroča današnji Kor. urad, je dotičnik častnik, ki je opozoril stražo na to družbo, potem zunanje ministrstva izrazil svoje obžalovanje. Grof Berchtold je poslaništvom poslal pojasnilo in opravičilo.

Italija.

OTVORITEV ITALIJANSKE ZBORNICE.

Rim, 14. januarja. Kakor se čuje, namerava ministrski predsednik na vsak način sklicati italijansko zbornico za 18. februarja.

ZBOROVANJE ITALIJANSKIH SOCIALISTOV.

Rim, 13. januarja. Vodstvo socialistične stranke se zbore bodoči teden v Florenci, da razpravljajo in sklepajo o političnem položaju in o postopanju stranke. Najbrže skličejo izreden kongres.

GENADJEV V RIMU.

Rim, 14. januarja. (Kor. urad.) Glasom »Tribuna« je dospel semkaj bivši bolgarski zunanji minister Genadjev.

Naročanje „Slovenca“.

Boji na zahodu.

Nemški uspehi pri Soissonu. — Nemški cesar v bojni črti.

Berolin, 14. januarja. Veliki glavni stan: Na peščeninah pri Nieuportu in jugovzhodno od Yperna so se vršili artiljerijski boji. Posebno hud ogenj je naperil sovražnik na kopališče Westende, katero bo kmalu popolnoma porušil. Sovražni torpedni čolni so izginiti, kakor hitro so prišli v ogenj.

Pri nadaljevanju napada z dne 12. januarja severovzhodno od Soissona so naše čete napadle vnovič višine Bregny in očistile tudi to visoko planoto sovražnika. Med hudim nalivom in na globoko razmečanih ilovnatih tleh smo v naskoku vzeli jarek za jarkom in kregali sovražnika do roba visoke planote. 14 francoskih častnikov in 1130 mož smo ujeli ter zaplenili štiri topove, štiri strojne puške in en metalac svetlobe; sijajno junaštvo naših čet v navzočnosti njihovega najvišjega vojnega gospoda.

Skupni plen iz bojev 12. in 13. januarja severno od Soissona se je po natančnem konstatiranju zvišal na: 3150 ujetnikov, 8 težkih topov, 1 revolverski top, 6 strojnih pušk in drugi vojni material.

Severovzhodno od tabora Chalon so napadli Francozi včeraj dopoldne in popoldne z močnimi silami vzhodno od Perthesa. Na nekaterih točkah so vdrl v naše järke, bili so pa s krepkimi protinapadi in s težkimi izgubami vrženi nazaj v svoje postojanke. Pustili so 160 ujetnikov v naših rokah.

V Argonih in Vogezihi nič pomembnega.

Najvišje armadno vodstvo.

Uradno francosko poročilo.

Genf, 14. januarja. Poročilo francoskega generalnega štaba z dne 12. t. m. se glasi: Od morja do Oise se je vršila kanonada, ki je bila na nekaterih točkah precej silna. Ob Aisni, severno od Soissona, so se vršili zelo hudi boji za järke, katere smo osvojili dne 8. in 9. januarja. Od Soissona do Reimsa so se vršili artiljerijski boji. Naši težki topovi so z uspehom obstreljevali nemške baterije in metalce min. V Champagni in pri Souainu je naša artiljerija natančno obstreljevala sovražne pozicije. Pri Perthesu so bili srčiti boji. Iz Argonov in od Maase ni ničesar poročati. V Vogezihi in v Alzaciji je dan mirno potekel. Slabo vreme in snežni viharji še trajajo.

Ob 11. uri ponoči je bilo izdano naslednje poročilo: Severno od Soissona je obstreljeval sovražnik celo noč zelo silno naše pozicije na planoti Perrieres in na višini (Eperon) 132. Danes je izvedel silen napad, da bi osvojil zadnjo točko; izid boja še ni znan. Sicer se ni še nič važnega pripetilo.

Pri Dixmuidenu.

»National Tidende« pričakuje, da izvedejo Nemci živahen sunek med Dixmuidenom in med morjem.

Nemci obstreljujejo Chalons sur Marne.

Rim, 15. januarja. »Gazetta del Popolo« poroča: Nemci silovito obstreljujejo poleg Reimsa tudi Chalons sur Marne.

(Chalons sur Marne leži ob prekopu, ki veže Reno z Marne, ob železniških črtah Pariz—Verdun, Reims—Vitry in Chalons—Troyes. Mesto leži ob operacijski črti iz Metza v Pariz, do 80 km za francosko obmejno utrdeno črto Verdun-Toul sredi ravnine Champagne. Mesto šteje 30.000 prebivalcev.)

Obroč okoli Verduna se sklepa.

»Nieuwe Rotterdamse Courant« izva v pregledu vojaškega položaja: Nemci so dosegli rimsko cesto v Argonih pri St. Menhouldu in zasedli črto Vienne la Ville, Feur de Paris in Bourrières in so napredovali 10 km. To je znaten uspeh v primeri z uspehi zadnjega časa, ko so si eden drugemu iztrgali največ po sto metrov zemlje. Nemški uspeh beleži »Daily Chronicle« s skico, ki kaže, kako nemška črta prodira vzhodno od Menhoulda v obliki zagozde. Nemci stoje tam že zahodno od mesta Verduna, blizu trdnjave, tako da je obroč na polovico že sklenjen. V Argonih pričakujejo brez dvoma važnih bojev. Velike važnosti so nemški napadi severno od Soissona.

Angleži izkrcavajo nove čete.

»Tijde« poroča iz Sluysa: Minuli teden so čisto natihoma izkrcali v francoskih obrežnih mestih veliko angleških čet, ki so jih prepeljali na bojišče.

Obstreljevanje Reimsa.

Kodanj, 14. januarja. Obstreljevanje Reimsa se nadaljuje z vso srditostjo. Včeraj je padlo v mesto 108 granat, ki so napravile ogromno škodo.

Angleška si je zbrala drugo pot za prevoz svojih čet.

Hamburg, 14. januarja. Iz Bruslja poročajo: Angleška je ustavila prevoz

svojih čet po dosednji črti Folkstone-Dienpe, da se tako izogne presenečenju od strani nemških podmorskih čolnov v Kanalu. Sedaj pošiljajo angleške čete iz Portsmoutha na Havre in La Palice pri trdnjavi Rochelle, odkjer imajo na fronto daljšo pot, ker tamošnje železnice niso pripravne za hiter prevoz tolikih čet.

Nemški podmorski čolni pred Dovrom.

Dover, 14. januarja. (Kor. urad.) Predvčerajšnjim ob pol 12. uri ponoči so ustrelili v doverskem pristanišču dvakrat iz topov. Zapazili so namreč neki sovražnikov podmorski čoln, ki se je pripeljal pred pristanišče.

Nemški podmorski čolni v Kanalu.

London, 14. januarja. (Kor. urad.) »Star« poroča iz Dovra: Predvčerajšnjim zvečer se je govorilo, da se nahajajo v Kanalu sovražnikovi podmorski čolni. Iz raznih krajev na pomorju se poroča, da so na višini Doverja videli dva sovražnikova podmorska čolna. Baterije so otvorile ogenj, napad je bil odbit. Nadalje se poroča, da so z višin pri gradu dvakrat streljali iz težkih topov na podmorske čolne. Napad so podvzeli podmorski čolni ponoči, a metalci svetlobe so dognali navzočnost podmorskih čolnov. Sinoči ponoči so podvzeli nemški podmorski čolni drugi napad, ki se je zopet izjalovil. Streljanje iz težkih topov je ljudi nekoliko razburilo, a videli niso ničesar. Straža je poročala, da je izgubil v temi neki nemški podmorski čoln, ki je streljal. Pristanišču se je približal danes ob treh drugi podmorski čoln, ki je večkrat ustrelil, a so ga prepošile baterije, ne da bi bil kaj dosegel.

Francozi izgubili 60 odstotkov konj.

Iz Pariza se poroča: Francoska armada je izgubila v dosednji vojski 60 odstotkov svojih konj.

Kako nabirajo na Angleškem vojaške.

London, 14. januarja. Lord Kitchener se obrača s petimi vprašanji na čast in vest sinov svoje dežele in jih roti, naj takoj oblečejo vojaško suknjo. Ker njegove denarne obljube očitno niso mnogo izdale, poizkuša zdaj učinkovati s pozivom na moško čast. Vprašanja se glase: 1. Če si telesno zdrav in v dobi med 19. in 38. leti svoje starosti, te li res zadovoljuje, kar zdaj delaš? 2. Si li srečen, kadar greš po cesti in vidiš, da nosijo drugi moške kraljevo obleko? 3. Kaj odgovoriš v bodočih letih, če te vprašajo ljudje: Kje si služil v veliki vojski? 4. Kaj porečeš, ko odrastejo tvoji otroci in te vprašajo: Oče, zakaj nisi bil vojak? 5. Kaj bi se zgodilo z državo, če ostane doma vsak, kakor si ostal ti? Kralj in tvoja dežela te potrebuje. Prijavi se še danes! Na vsakem poštenem uradu lahko izveš naslov najbližjega novačevalnega urada. Bog čuvaj kralja! Tako stoji na Angleškem. »Reuter« poroča, da je v drugih delih države novačenje izpadlo zelo zadovoljivo. V indijski armadi je število rekrutov decembra bilo višje, kakor prejšnje mesece. V avstralskih državah Viktorija in Neusüdwales se trajno priključuje veliko vojaških novincev.

Angleži bi radi vplivali na katoliške kroge.

Milan, 14. januarja. »Daily Mail« poroča iz Kaira: Katoliški škof v Haifi je bil in contumaciam obsojen na smrt, ker je v neki pridigi izrazil nado, da bodo zmagali zavezniki. Proti ravnateljstvu lista »Palestina« v Damasku se je dvignila obtožba, ker je v odprtem pismu sv. očetu naznanil škodo, ki jo bojo Turki napravili na katoliških cerkvah.

Kitchener o vojski.

Amsterdam, 14. januarja. Sestra Kitchenerja, gospa Parker, je izjavila: »Njen brat odgovoril na vprašanje, koliko časa bo trajala vojska: »Ne vem, kaj se bo vojska končala, vem pa, kdaj se bo pričela, namreč maja meseca.«

Gaillaux se vrne v Francijo.

Pariski listi poročajo: Gaillaux se vrne v Francijo, da se udeleži razprav zbornice. Znano je, da je Gaillaux kmalu, ko se je pričela vojska, odpotoval v južno Ameriko.

Strašen požar v Antwerpnu.

Berolin, 13. januarja. »Tageblatt« poroča iz belgijske meje: Včeraj zvečer so zgorele velike oljarne Huileries Anversoises tvrdke Vangorp & Comp. in tvrdke Martens & Comp. Požar je uničil tudi Banquetherie Anversoise in dvanajst hiš.

Z Joga.

SRBIJA ZOPET VPOKLICUJE VOJAKE POD OROŽJE.

Solun, 14. januarja. (Kor. urad.) Srbija je ukazala, da se vpokličejo pod orožje v novem ozemlju vsi za orožje spo-

sobni moške od 16. do 60. leta. Iz Bitolja poročajo, da postopajo z avstro-ogrskimi ujetniki zdaj boljše, a da Srbija glede na bedo in na splošno pomanjkanje ne more primerno skrbeti za ujete bolnike in ranjence.

ANGLEŠKA RACA.

Časopisi imajo v teh časih sicer resnega gradiva še preveč, tako da je urednik časih res v zadregi, kaj naj bi ravno ponudil svojim bralcem, pa znani zavod za race, angleška korespondenca »Havas« — kakor poroča »Kölnische Volkszeitung« — ponuja v zadnjih dneh svojim gostom po vsem svetu precej mastno raco: »Avstro-ogrsko ponuja Srbiji mir na temelju status-quo in zraven še severno Albanijo z Dračem in albansko obrežje do črnogorske meje,« tedaj take kraje, ki niso niti naši in v trenutku, ko pripravljamo novo energično ofenzivo. —

AVSTRIJSKI LETALCI NAD CETINJEM.

Rim, 14. decembra. S Cetinja se poroča: 10. t. m. je neki avstro-ogrski letalec metal bombe na Cetinje. Ena hiša je bila porušena. Na pravoslavno sveto noč je neki avstro-ogrski letalec priletel nad vas pri Cetinju in vrzel več bomb. Večina prebivalstva je bila v cerkvi. Škode glasom uradnega poročila ni bilo nobene. Letalec je nato krenil v smeri proti Kotoru. Avstro-ogrsko artiljerija na vseh točkah živahno deluje.

TOPNIŠKI BOJ NA ČRNOGORSKI MEJI.

Rim, 14. januarja. Iz Cetinja došle vesti poročajo, da je zima zelo ostra, ki operacije zelo ovira. Kljub temu razvijajo avstrijski topovi zelo veliko delavnost proti črnogorskim obmejnimi četam.

BOLGARSKI DUNAJSKI POSLANIK ODPOTUJE ZOPET NA DUNAJ.

Sofija, (Kor. urad.) Agence Telegraphique Bulgare poroča: Dunajski poslanik Tošev, ki se je mudil nekaj časa v Sofiji, odpotuje jutri na Dunaj. Toševa sta zaslišala kralj in prestolonaslednik v avdienci.

ODTUJITEV MED SRBIO IN GRČIJO.

Carigrad, 13. januarja. »Tanin« poroča: Srbsko-grški odnosi so stopili v novo fazo. Domisljivost Srbov je dosegla že tako visoko stopinjo, da ne morejo brzditi svojega jezika tudi napram svojim prijateljem. Srbsko časopisje napada Grško in ji predbaciva nehvaležnost, ker da je le s pomočjo Srbije postala to, kar je danes. Odtujitev med Srbijo in Grško se kaže posebno v dobrem postopanju v Solun poslanih avstrijskih vojni ujetnikov. Vsled tega je nastalo v Srbiji največje razburjenje. Tudi članki grškega časopisja, v katerih se očitno izražajo grške namere glede Bitolja, niso ušle srbski pazljivosti.

OBSTRELJEVANJE BELGRADA.

Rotterdam, 14. januarja. »Daily Chronicle« poroča: Avstrijski podonavski monitorji še vedno obstreljujejo Belgrad. Na prvi pogled se vidi, da Belgrad ni mnogo trpel. Vendar, če se natančneje pogleda, je mnogo poslopij popolnoma porušeni. Posebno je poškodovan del kraljeve palače. Muzej je kup razvalin. Vseučilišče je tako poškodovano, da bo treba sezidati novo poslopje. Zgornji del mesta je največ trpel, pa tudi kolodvorski okraj je popolnoma porušen.

Rumunija vpokliče rezervnike.

Milan, 15. jan. Pariški »Temps« poroča: V Bukarešti vpokličejo 25. januarja tri letnike rezervistov; čez tri tedne pa zopet tri.

Nova gibanje med Buri.

Rotterdam, 14. januarja. V Bloemfontein je došlo poročilo, da so se pojavile močne burske čete med Mafekingom in Bryburgom ob železniški progi. Tudi v zahodni Griqualand so opazili burske čete, ki se pomikajo proti severu.

Položaj v Albaniji.

Kolin, 13. januarja. »Kölnische Volkszeitung« poroča v daljšem članku, da je Essad paša vedno delal za Italijo, od katere je dobil dva milijona frankov brezobrestnega posojila in v zadnjih bojih z vstaji še pomoč italijanskih vojni ladij. Članek konča: »Strah« gotovih krogov v Draču najbrže ni bil prav »odkritosrčen«, ampak ga je rodila želja, da se s krepkim nastopom ene udeležene »nevttralne« sile vzame vsako razvojno možnost Srbom sovražnega in Avstriji prijaznega gibanja v Albaniji. Tako je tedaj čisto razumljivo, da se avstrijskega in bolgarskega poslani-

ka ni polastila prav nobena panika ali groza.

Milan, 14. januarja. Dva odposlanca mest Šijak in Kawaja sta došla v Drač, da baje dosežeta sporazum z Essad pašo.

Turčija v vojski.

TURŠKI POKOD PROTI EGIPTU.

Milan, 14. januarja. Pariškemu »Newyork Herald« poročajo iz Aten 10. t. m.: Glasom semkaj dospelih brzojav iz Carigrada se v celi Siriji z veliko vneto delajo vojaške priprave, katerih svrha je pospešiti pohod turških čet proti Egiptu. Ruskega konzula v Bejrutu so ujeli in odpeljali v Orfo. Zveza z Jeruzalemom je prekinjena in pridržana le za vojaštvo.

POTRES.

UTRDIJEV ERZERUMA.

Curich, 14. januarja. Semkaj došla poročila pravijo, da so Turki Erzerum izpremenili v močno trdnjavo. Provijska je dosti za devet mesecev.

Razna poročila.

NOVI ZUNANJI MINISTER BURIAN ODPOTUJE V NEMŠKI GLAVNI STAN.

Dunaj, 15. januarja. Novi zunanji minister baron Burian odpotuje v nemški glavni stan, da se predstavi cesarju Viljemu, nakar so sestane tudi z nemškim državnim kanclerjem pl. Bethmann-Hollwegom.

AMERIKA NI ZADOVOLJNA Z ANGLEŠKIM ODGOVOROM.

Rotterdam, 14. januarja. »Times« prinašajo poročilo iz Washingtona, da je ameriška vlada izjavila, da je angleški odgovor nezadovoljiv.

Cesar Viljem pri božji službi.

Poročevalec čikaške »Tribune« je bil v nemškem glavnem stanu pri božji službi, katere se je udeležil tudi cesar. Prizor je bil slikovit in se je vršil v obširni dvorani francoske vojašnice. Zbranih je bilo čez 2000 črnovojnikov okoli priprostega oltarja. Zada je na majhne orgle igral pribočnik in zraven je stalo osem kavalerijskih trobentačev. Viljem je stal pred oltarjem. Pastor je intoniral prošnje in pesmi in cesar je molil in prepeval z drugimi in pazljivo poslušal pastorev govor. To službo božjo je zaključil zbor 2000 vojakov, ki jih je dirigiral cesar. Osem trobentačev je trobilo v svoja glasbila, pa cesar ni bil zadovoljen z njimi in tudi navdušenje pevcev ga ni zadovoljilo. In začel je odločneje biti takt zahtevajoč: »Bolj krepko, piu forte!«, dokler niso godci igrali in pevci peli z zahtevano silo. Na koncu je cesar stisnil roko pastoru in se obrnil k vojakom, jih pogledal, pozdravil in rekel: »Dober dan, tovariši!« In v zboru — kakor da grom trese okna — je 2000 vojakov zaklicalo: »Dober dan, Velikanstvo!«

Dnevne novice.

+ Poljaki za Poljake. Glavni narodni odbor poljski (Naczelny komitet narodowy N. K. N.) je imel dne 11. t. m. na Dunaju plenarno sejo, v kateri je sklenil naslednjo resolucijo: »Beda, lakota in epidemija v kraljestvu Poljskem (Rusko Poljsko) do dna pretresa vse Poljake. Naša patriotična in humanitarna dolžnost je, da ljudstvu priiskočimo na pomoč. N. K. N. bo začel primerno akcijo. Ko dobi dovoljenje od vlade in armade, bo na ozemlju zapuščenim od ruske vojske organiziral pomožno akcijo, da olajša nesrečo, kakršne skoraj ne pozna svetovna zgodovina. Tudi galsko bedo bo N. K. N. lajšal v zvezi s centralno in lokalno vlado.« Sklenilo se je, da se ponarijo koraki za združitve vseh treh poljskih legij na poljskih tleh.

— Odlikovanje. S srebrnim križcem za zasluge je bil odlikovan poslovodja generalnega akorda c. kr. javnih skladišč in glavnega carinskega urada v Trstu, Ivan Suša, ob priliki njegove stalne upokojitve.

— Vpoklic črnovojnikov. »Grazer Tagblatt« poroča: Vsled množice došlih in še dohajajočih prošenj za oproščenje od vojaške službe črnovojnikov, ki so bili pri zadnjih pregledovanjih potrjeni, kakor tudi vsled pomanjkljivih podatkov v prošnjah, se vse te ne morejo rešiti do dneva vpoklica (16. januarja). Zato opozarja c. in kr. vojaško poveljstvo Gradec 1, da vsem tistim, ki so vložili svoje prošnje za oproščenje najkasneje do 5. januarja pri pristojni politični oblasti prve instance (okrajno glavarstvo, mestni magistrat), ni treba nastopiti vojaške službe, dokler ne

bo rešena njihova prošnja. Kakor smo se informirali, velja to tudi za tukajšnje vojaško poveljstvo.

— Papir se podraži. Društvo avstrijskih papirnih interesentov na Dunaju je sklenilo, da se prodajne cene papirju vseh vrst povišajo za približno deset odstotkov.

— Junaške smrti padel je dne 28. oktobra g. Feliks Ježovnik, nadporočnik 7. deželnobrambovskega polka št. 7. pri Zrnabazi v Srbiji.

— Iz ruskega ujetništva se je oglašil Josip Jarh, učitelj v Dragi pri Ribnici. Leži ranjen v vojaški bolnišnici v Kijevu.

— Prve zvončke nam je danes donesel naročnik s Save ob juž. železnici. Zgodnja pomlad!

— Promoviral je v Pragi za doktorja prava g. Vladimir Knaflič.

Sv. oče pri potresu ponesrečenih.

(Glej poročila o potresu v Italiji.)

Rim, 15. januarja. (Kor. urad.) »Osservatore Romano« piše: Ob priliki svojega obiska v papeževem hospicu Santa Marta je šel sv. Oče skozi hodnike sv. Rafaela, Sala ducale in Sala reale po stopnicah sv. Zakramenta v baziliko in od tam v hospic. Listi razmotrivajo, če je papež z obiskom hospica zapustil Vatikan. »Tribuna« piše: Papež je zapustil Vatikan, ali le, da se poda po lastnem ozemlju na mesto, ki še pripada sv. Stolici. »Giornale d'Italia« meni, da ta dogodek ni brez važnosti. List spominja na potresno katastrofo v Kalabriji. Takratni papež Pij X. ni obiskal ranjencev v Santa Marti, samo kardinal-državni tajnik je prišel. List izjavlja, da je lahko izključeno ali negotovo, da bi papež zapustil Vatikan, dejstvo pa ostane, da je papež šel v svojem sočutju preko različnih jurističnih in političnih naziranj.

Papežev nuncij pri cesarju.

Dunaj, 15. januarja. (Kor. urad.) Cesar je sprejel apostolskega nuncija nadškofa msgr. Scapinellija v Schönbrunn v daljši posebni avdienci.

Velike ruske izgube pred Przemyslom.

Dunaj. Ruske izgube pred Przemyslom ob drugi obkolitvi znašajo 25.000 mož. Naša posadka razvija živahno delavnost in neprenehoma izpada.

Potres v Italiji. — Okoli 25.000 žrtiev.

V Italijo se sedaj obračajo naši pogledi ne samo zaradi nejasnega političnega položaja, ampak posebno vsled groznega potresa, ki je zahteval toliko tisoč človeških življenj in škode. Potresi v Italiji so precej pogosti. Vezuv večkrat bruhalavo; vzrok bodo vulkanični pojavi v njegovi notranjosti. Zadnji potres ne bo vulkaničnega značaja, ker se vulkanični potresi omejujejo samo na majhno, omejeno ozemlje. Ker pa se je sedaj tresla cela srednja in južna Italija, je ta potres tektoničnega značaja. Napačno pa je mnenje, da je ta potres povzročilo vreme. V notranjosti zemlje in gorah so razne plasti, ki se iz mehaničnih in kemičnih vzrokov izpreminjajo v svoji obliki in obsežnosti, kar povzroča drugačno lego teh plasti in ima za posledico nove tvorbe v gorovju in zemlji. Podobne vrste potres je bil l. 1906. v ameriškem San Franciscu. Potresni pojavi so navadno enaki: enemu ali dvema krepkima sunkoma sledi več manjših sunkov. Čim močnejši je prvi sunek, tem številnejši in trajnejši so kasnejši sunki. Na ljubljanski potresni opazovalnici so aparati zaznamovali začetek izredno močnih posunkov ob 7. uri 53 minut in 8 sekund zjutraj, katerih središče je bilo oddaljeno kakih 500 km. Čez kake dve in pol minute je nastopilo glavno gibanje, ki je v Ljubljani presegalo 3 milimetre in vsi zelo povečevalni aparati so postali nerabni in so večinoma uničeni. Nato se je ponavljalo lahno tresenje. Že prejšnji dan so zaznamovali aparati v severnojužni smeri močan nemir v zemlji. Na mornariški opazovalnici v Trstu so istočasno opazili močne posunke v razdalji 400 km. Največje gibanje zemlje je v Trstu znašalo približno 1 milimeter. Seizmografični aparati kažejo trajanje potresa, približno oddaljenost in intenziteto potresa, ne povedo pa ničesar o vzrokih, učinkih in oblikah. Ta vprašanja bodo mogli rešiti šele kasneje učenjaki z drugimi sredstvi.

Sedanja potresna katastrofa prekaša mesinsko.

Rim, 14. januarja. Poslanec Sipari je brzojavil »Messaggeru«, da sedanja katastrofa, kar se tiče obsežnosti in števila žrtiev, prekaša mesinski potres.

Strašote v Avezzanu.

Rim, 14. januarja. »Messaggero« poroča iz Avezzana: Neki občinski na-

Rusi čakajo na pomoč.

Dunaj. Iz vojnega poročevalskega stana: Rusi so pasivni, čakajo, da pride na bojišče zadnji čas vpoklicani letnik vojaških novincev.

Ljubljanske novice.

Ij Mestna občina in deželne doklade. Proti razsodbi c. kr. finančnega ravnateljstva v Ljubljani, da ima ljubljanska mestna občina deželi plačati doklade k užitini od vina in mesa v času od 1. do 14. marca 1914 v zvišani meri, določeni z deželnozbornim sklepom z dne 27. in 28. februarja 1914, se je mestna občina pritožila. C. kr. finančno ministrstvo je pritožbo zavrnilo.

Ij Društvo ljubljanskih hišnih posestnikov je tudi sklenilo protestirati pri deželnem odboru proti zvišanju mestnih doklad na 50 odstotkov, kakor jih je sklenila večina ljubljanskega občinskega sveta.

Ij Odlikovan štajerski Slovenec. Danes je prejel v ljubljanski dežel. bolnici srebrno hrabrostno svetinjo prostak 97. pešpolka Vinko Stopar, doma iz St. Ilja na Spod. Štajerskem.

Ij Poročil se je včeraj g. Ladislav Pečanka, bančni nadravnatelj z gđno Ano Hladovec. Priči sta bila župan dr. Ivan Tavčar in bivši župan ravnatelj Ivan Hribar.

Ij Žganje ga je vzdignilo. Alojzij Bizjak, delavec pri Oroslovu Dolencu je včeraj delal »ta sladkega«. Pri tem je pa »ta sladkega« tako krepko sam poizkušal, da se ga je temeljito navlekel. V pijanosti je skočil iz prvega nadstropja na tlak. Prepeljali so ga v dežel. bolnico.

Ij Povečanje kolodvora Ljubljana državni kolodvor. Na postaji Ljubljana državni kolodvor (Spod. Šiška) so pričeli nedavno povečavati skladišče, pisarne in prometne prostore. Dela so že malone končana. Te dni so pričeli že graditi pokrit peron, ki bo širok 4, deloma tudi 5 metrov. Večinoma bo zelezen. Upajo, da se peron dogradi še do smoladi.

Ij Mestna zastavljalnica naznanja sl. občinstvu, da od dne 14. januarja t. l. naprej zopet sprejema vse predmete, torej tudi zlatino in srebrnino, direktno v zastavo, kakor poprej.

Ij Za »Rdeči križ« smo prejeli: G. Alojzij Grum, Šmarje-Sap, 50 K. — Neimenovan 10 K.

stavljenec, ki je ostal živ, se je nahajal na cesti, ko se je potresla zemlja. Vse se je podrla, ogromen oblak prahu se dvigne nad razvalinami. V Avezzanu so med drugimi bili vsled potresa ubiti: podprefekt s svojo rodino in v vsem obojem prefektura, vsi člani sodišča in vladnih oblasti, župan, občinski svetniki, dva generalna svetnika, 25 vojakov 110 mož močne posadke, vsi stražniki, 4 med 7 carinskimi stražniki, 8 med 9 občinskimi stražniki, več zdravnikov in dostojanstvenikov, med njimi tudi bivši poslanec Cerri. Podrle so se tudi tvornice. Porušen je slaven grad Colonna. Več sto oseb, ki so preživele nesrečo, tabori okoli ognja, ki so ga zažgali na trgu. Zdi se, da so izgubili zavest, niso sposobni pomagati žrtvam, niti govoriti ne morejo. Prebili so noč pod milim nebom, dasi je bilo zelo mraz. Z županom na čelu je prihitelo na pomoč 50 mož iz Carsolija. Rešili so 20 ranjencev. Izpod razvalin se čuje stokanje in klici na pomoč, ki pretresajo srca.

Avezzano, 14. januarja. (Kor. urad.) Po poročilih iz raznih krajev so občine Zampelino, Paterno, Cerchio, Collamele, Peccina in velika vas San Benedetto Marsi deloma porušene. Kraj Avezzano je popolnoma porušen. Kolikor daleč sežejo oči, same razvaline. Rešilno delo otežujejo zelo veliki kosi razvalin, ki leže okoli. Vojaki, karabinieri in uradniki so energično izvedli prvo pomožno delo. Pride še več vojakov in sanitetnega osebja. Potrjuje se, da število ljudi, ki so še ostali v Avezzanu, ne presega 10 % avezzanskega prebivalstva. Le malo živih domačinov je še ostalo v Avezzanu.

Strašna opustošenja v Avezzanu. — V liceju zasutih 150 učenk.

Avezzano, 14. januarja. (Kor. urad.) Semkaj je dospelo veliko število zdravnikov, da s pomočjo vojaštva ustanovo dve zasilni bolnišnici. Rešilna dela kljub največji vneti le počasi napredujejo; boriti se je z največjimi težkocami, ker ovirajo delo razvaline in silne množine prahu. Pod razvalinami deklisnega liceja je zasutih 150 učenk. Rimska požarna bramba dela z največjim poživovanjem, vendar se ji je do-

slej posrečilo rešiti samo eno živo učenko in izkupati dve mrtvi. Nastopivša noč se bolj otežuje reševalna dela, ki se bodo pa ob svitu bakelj nadaljevala. Mestne ceste so popolnoma izginile, samo glavna cesta je ostala nezasuta.

Italijanski kralj v Avezzanu.

Avezzano, 14. januarja. (Kor. urad.) Kralj si je ogledal vse porušene zgradbe in prisostvoval rešilnim delom. Osrčeval je rešene in vzpodbujal vojske, da podvoje svoja prizadevanja za rešitev še zasutih oseb. Kralj je osebno odredil nekaj ukrepov glede pomočnih del. Ob 6. uri 40 minut se je kralj odpeljal v Rim.

Avezzano, 14. januarja. (Kor. urad.) Ob obisku razvalin v Avezzanu so spremljali italijanskega kralja državni podtajnik Visocchi, poslanec Guglielmi, vojvoda Torlonia, prefekt iz Aquile in več častnikov. Kralj se je podal v središče mesta po cesti Venti Settembre, ki je posuta z razvalinami. Kralja so pozdravljali s klici »Živel kralj! Živila Savojska!« Kralj je izjavil, da želi, naj ga ne pozdravljajo. Bil je navzoč pri rešilnih delih. Tolažil je ranjence in je hvalil vojske. Kralj je stopil na razvaline, da je zasledoval dela, ko so reševali nekega otroka. Izpod razvalin so potegnili do zdaj 160 ranjencev in 200 mrtvih.

Minister javnih del v Avezzanu.

Avezzano, 14. januarja. (Kor. urad.) Minister za javna dela Ciuffelli, ki je kratko pred kraljevim odhodom dopel semkaj, je imel že v dvornem vlaku pogovor s kraljem, ki je takoj nato pozval k sebi semkaj dospela poslanca Chiaraviglia in Cellija. Po kraljevem odhodu je minister ukrenil potrebno za rešilno akcijo v Avezzanu in okoliških krajih, iz katerih še vedno prihajajo resna poročila. Minister, ki prenočuje v vlaku, bo jutri začel s pregledovanjem cele prizadete pokrajine.

Dvorni vlak za ranjence iz Avezzana.

Rim, 14. januarja. (Kor. urad.) Ko se je kralj vrnil iz Avezzana, je že na kolodvoru imel pogovor s funkcionarji, ki so prišli k sprejemu, zlasti z notranjimi državnimi podtajniki Celasio. Kralj je odredil, da se da za prevoz ranjencev na razpolago en dvorni vlak. Tekom noči so z dvornim vlakom pripeljali 40 težko ranjenih, izmed katerih so trije že med potjo umrli.

Sizrašno ogustošenje v kraju Sora.

Sora, 14. januarja. (Kor. urad.) Došlo je več oddelkov pehote, ženijskih in artiljerijskih čet kakor tudi karabinerji. Podrle se niso vse hiše, a boje se, da se podro tudi hiše, ki še stoje in so jih zato izpraznili. Dozdaj so izveкли izpod razvalin nad 450 mrtvih in veliko število ranjencev, ki leže v lopah in šotorih. Razdelili so veliko kruha in živil med tiste, ki so ostali še živi. Vojaške in občinske oblasti vodijo rešilna dela.

V mestu Sora se obnovil potres.

Sora, 14. januarja. (Kor. urad.) Ob 8. uri 14 minut se je zopet potresla zemlja. Prebivalci so kriče hiteli iz hiš. Mesto je popolnoma porušeno; boje se, da je žrtve v Sori že 400. Okolu dve tretjini hiš je potres razrušil. Palača Rossi se je podrla in podsula 200 delavcev. Došlo je veliko vojakov na pomoč.

Potresni učinki v Rimu.

Iz Rima se poročajo naslednje podrobnosti: Potres, ki je 13. t. m. dopoldne obiskal celo Italijo in trajal 35 sekund, se v Rimu ni posebno močno čutil. Poškodovanih je pa vendar le krog 40 hiš, zlasti v okolici Angelskega gradu, in pa več cerkva in spomenikov. Tudi stanovanje sestra pokojnega papeža Pija X. je močno poškodovano.

Na Monte Citorio se je porušil dimnik, prebil stekleno streho stare avle in padel na ministorovo mizo.

Čuden prizor se je pripetil na Piazza Colonna, kjer se je kip sv. Pavla, ki se je vrtil krog svoje osi, premaknil se je na levo stran. Tudi steber, na katerem stoji kip se je, kakor se zdi, v sredi nekoliko upognil. Ta steber je star spomenik, ki je bil postavljen na čast Marka Avrelia; krasi ga reliefi, ki predstavljajo vojne prizore. Na ta steber so l. 1589. pod papežem Sikstom V. postavili kip sv. Pavla.

V cerkvi sv. Janeza v Lateranu je padel na tla kip sv. Pavla. To slavno zgodovinsko cerkev — mater in glavo vseh cerkev — je potres že l. 1896.

močno poškodoval. Značilna posebnost cerkve sv. Janeza je pročelje s 6 m visokimi kipi, ki predstavljajo Kristusa med apostoli in sodniki.

Kupola na cerkvi S. Carlo ai Catinari je močno poškodovana in so jo izpraznili. Ta cerkev je posvečena sv. Karolu Boromejskemu; nad glavnim oltarjem je slika, ki predstavlja svetnika, ko vodi procesijo začasa kuge v Milanu.

Porta del Popolo so morali podpreti in je promet tod ustavljen. Ta vrata stoje na severnem koncu via Planina, ceste ki vodi v Rim iz Toskane. Vrata so bila zgrajena l. 1562. na mestu stare Porta Planina; notranja stran je delo Berninijevo iz l. 1655., ko je švedska kraljica Kristina prišla v Rim. Leta 1878, so prizidali dve stranski vrati. Svoje ime ima po bližnji cerkvi S. Maria del Popolo.

Znani Berninijev stolp pri S. Andrea delle Fratte na Pincio se grozi podreti; ceste so zaprli. Cerkev sv. Andreja so sezidali v letih 1605. do 1617.; pročelje je iz leta 1826. Ime spominja na vrtno seči in plotove, ki so v 16. in 17. stoletju stali tod.

V Rimu je neka ženska umrla vsled pretresenja živcev o priliki potresa.

Ponoven potres v Rimu.

Rim, 14. januarja. (Kor. urad.) Ob 3. uri jutraj se je zopet potresla zemlja. V nekaterih mestnih delih je zbežalo prebivalstvo iz hiš.

DO 25 tisoč žrtev!

Rim, 14. januarja. (Kor. urad.) »Tribuna« poroča: Kolikor se je doslej dognalo, utegne znašati skupno število žrtev 23—25 tisoč ljudi. Na konsulti se je oglasilo več poslanikov, da povodom potresne katastrofe zunanjemu ministru izrazijo svoje sožalje.

Sv. oče obiskal ranjence.

Rim, 14. januarja. Sv. oče je obiskal popoldne osebe, ki so bile ob potresu ranjene in ki jih zdravijo v bolnišnici Santa Marta blizu Vatikana. Sv. oče so spremljali kardinala Gaspari in Merry del Val, mons. Debisogni, upravitelj cerkve sv. Petra in njegov tajnik. »Concordia« je izdala posebno izdajo, ki izvaža: Ob 2. uri 30 minut je zapustil sv. oče Vatikan. Podal se je v lazaret Santa Marta, kjer je obiskal tistih sto ranjencev, ki so jih pripeljali iz po potresu porušeni mest. Sv. oče se je razgovarjal z ranjenci, poslušal je, kako so mu opisovali podrobnosti o potresu in jih opominjal, naj zaupajo božji milosti, nakar jih je obdaril. Pri svojem obisku je šel sv. oče skozi notranji prehod, ki vodi iz Vatikana skozi baziliko sv. Petra proti lazaretu Santa Marta. Vrata bazilike so bila skrbno zaklenjena. Varnostne službe je vodil varnostni komisar mestnega dela Borgo.

Salandra obiskuje ranjence.

Rim, 14. januarja. (Kor. urad.) Ministrski predsednik Salandra je obiskal v bolnišnicah ranjence.

Napoved dčhodnine, katero je do konca januarja predložiti davčni oblasti, olajša knjiga »Dohodnina«. Določbe o dohodninskem davku po zakonu o osebnih davkih in osebnodavni noveli. Sestavil Valentin Zun, c. kr. finančni tajnik na Dunaju. Cena 1 K 60 vin. vez. 2 K 20 vin. Za pravilno napoved je ta knjiga nujno potrebna, ker podaja jasno in poljudno navodilo kaj je treba napovedati in katere postavne odbitke lahko uveljaviš. Vzorce, ki so prirejeni za razne slučaje in stanove, ti pojasnijo vsak dvom in je napoved na podlagi te knjige prav lahka. Dobi se v Katoliški Bukvarni v Ljubljani.

Vratne bolezni,

kašelj, hripavost, katara, ozdravijo hitro in temeljito, premovane pastile lekarnarja Prendini-ja
Zaloga v Ljubljani v Sušnikovi lekarni
»pri zlatem jelenca« na Marijinem trgu.

Sprejme se za bosansko 5 postenih, treznih in kočijažev
—Krupo— zanesljivih

proti mesečni plači 80 do 100 K in vožnje dijete. Zglasiti se je pri tvrdki Jos. Lončarič, Ljubljana, Gledališka ulica šteč. 7, I. nadst. 115

Ustanovljena leta 1800.

Najstarejša svečarska tvrdka

FR. ŠUPEVC

Ljubljana, Prešernova ul. 7.

Odlikovana na mnogih razstavah, kakor tudi v Rimu 1911 z veliko zlato kolajno in z grand-prixom

priporoča velečastiti duhovščini kakor tudi sl. občinstvu zjamčeno pristne

čebelno-voščene

Sveče

za cerkev, pogrebe in procesije

voščene zvitke, izborni med pitancem

ki se dobiva v steklenicah, škatljah in škafih poljubne velikosti.

Za obilna naročila se toplo priporoča in zagotavlja točno in pošteno postrežbo.

Ovčje volno

kdor jo ima na prodaj, naj jo ponudi

takej

J. Grobelniku

Ljubljana - Mestni trg 22

nasproti lekarni Trnkoczy

Kupim vsako vrsto, tudi črno in ne-
očiščeno po brezkonkurenčni cení.
Posebno pa se plača lepo belo
oprano po najvišji cení, ki se zanjo
lahko nudi.

Udani v voljo Vsemogočnega, naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in
znancem tužno vest, da je Vsemogočni poklical v večnost našo iskrenoljubljeno
hči, oziroma sestro, gospodično

Ivanko Javornik

večernj. po dolgi mučni bolezni, prevideno s svetimi zakramenti.

Pogreb predrage račnice sa vrši v soboto dne 16. t. m. ob 3. uri popoldne
iz hiše žalosti na pokopališču k sv. Pavlu.

Sv. maše za dušnice se bodo brale v župni cerkvi sv. Pavla.
Blago pokojnice priporočamo v molitev in blag spomin!

Vrhnik, dne 15. januarja 1915.

Ivana Javornik, roj. Tomšič,
matí,

Tomaž Javornik, kaplan,
brat,

Marija Javornik,
sestra,

Zahvala.

Povodom bridke izgube našega iskrenoljubljenega očeta, brata, tasta in svaka,
gospoda

Franca Oblak

trgovca

izrekamo tem potom našo najiskrenejšo zahvalo vsem, ki so nam kakorkoli izrazili svoje
sočustvovanje. Posebno pa se zahvaljujemo pred. duhovščini za spremstvo, sl. društvu vele-
ranec, slav. vojaški godbi pešpolka šteč. 17, vsem darovalcem krasnih vencev, slav. pov-
skemu društvu »Slavec« kakor tudi vsem drugim, ki so pokojnika v tako obilnem šte-
vilu spremili k večnemu počitku.

Ljubljana, 15. januarja 1915.

Žalujoči ostali.

Za Vaše vojake!

Ščitna jopica iz volne z jeklenimi ploščicam

„Schutzpatron D. R. G. M.“ zmanjša na vojakovih prsih smrtonosni učinek krogel
iz pušk in uda ca bajoneta in jih varuje
pred mrazom in vlago.

Jeklene plošče

„SCUDO“

GLAVNO ZASTOPSTVO ZA KRANJSKO:

Ravnateljstvo tovarne Bahovec, Duplica pri Kam-
niku in v Ljubljani Radeckega cesta št. 6, kjer se
vsa naročila sproti izvršujejo.

ZA DEŽELO: Ščit „Scudo“ ali „Schutzpatron“ se
pošilja proti predplačilu, ali po povzetju, tako
na deželo kakor tudi naravnost vojakom na bojišče.

Nemška preizkuševalnica za ročn. orožje,

Poligono Halensee pri Berlinu,
7. nov. 1914.

Proti plošči oklopniči 3 mm debelosti,
ki jo je izumil gosp. Fürstental v Be-
rolinu se je štirikrat ustrelilo s puško
„Mauser“ kalibra 7-63 mm (teža smod-
nika 0-52 gr, teža kroglice 5-57 gr). Ti
štiri strelci so povzročili vtiske na
plošči v obliki školjke, niso je pa za-
mogli preluknjati v razdaljah od 20
do 4 metrov.

p. p. J. G. Hardt, s. r.

Domača tvrdka

Zunanja naročila
2815
obratno

Cene brez konkurence

Modni salon Marija Götzl

Židovska ul. 8

Zalni klobuki
vedno v zalogi

Popravila se sprejemajo

Velika zaloga damskih in otroških klobukov v najnovejših oblikah vseh vrst ter športnih čepic